

ИНФОРМАЦИЯ

Мерки на датската граница за недопускане на АЧС в страната

Всеки инч от камиона за животни се проверява щателно

Един от начините за успешна борба с африканската чума по свинете (АЧС) е да се гарантира, че вирусът няма да проникне в държавата. Дания се стреми да държи вратите си затворени за вируса – датските власти подобриха задължителната процедура за почистване и дезинфекция на границата за камиони и също така построиха ограда.

Практически пример: Голям празен полски камион за свине на три етажа влиза в „датската пералня“ на Danish Safety Wash в Падборг, южна Дания на границата с Германия, точно на магистралата. Камионът се измива незабавно, цялото предно стъкло надлежно се покрива със сапун. Именно там се полепва по-голямата част от мръсотията, така че се нуждае от допълнително внимание. Много скоро след това подвижна конструкция на релси се движи бавно отпред назад, за да почисти под високо налягане целия камион. След 15 минути измиване камионът се придвижва напред и преминава под рамкова конструкция която го напръсква изцяло с дезинфектанта Vanadox.

Дания е единствената страна с подобна политика за почистване на камиони на границата. Преди около 5 години малките частици мръсотия не се считаха за толкова

голям проблем... Сега с африканската чума по свинете нещата се промениха и в момента индустрията има политика на нулева толерантност.

Задължение за правилно измиване

Тъй като Дания е предимно износител на свине, много камиони напускат Дания, пълни с прасенца, и ще се върнат празни. За да се избегне въвеждането на патогени в датското стадо, всеки камион трябва да бъде правилно измит и дезинфекциран преди да продължи – програма, платена от самите датски производители на свине.

*Leif Jørgensen, SEGES (вляво) и Claus Clausen, директор на Danish Safety Wash.
Снимка: Vincent ter Beek*

Danish Safety Wash е едно от 2-те търговски дружества в Падборг, които имат договор със SEGES, датската кооперативна организация за изследване на свинете. SEGES е собственик на схемата на датския транспортен стандарт и станциите за миене и дезинфекция трябва да гарантират, че изпълняват изискванията на този стандарт. Заедно те проверяват всеки пристигащ камион за животни – и след одобрение получават задължителен сертификат. Правилата са кристално ясни: в Дания не могат да влязат прасета без сертификат.

Въвеждането на африканската чума по свинете в Източна Европа промени доста начина на работа на Danish Safety Wash. Някои камиони наистина идват от райони, с огнища на АЧС или дори АЧС е станала ендемична, като в Средна и Източна Европа. Ето защо в кабините за управление на пералната станция виси карта на Европа, която разделя континента на:

- **зелени зони** (без АЧС),
- **червени зони** (рискови зони) и
- **черни зони** (наличие на АЧС),

Те определят какъв вид обработка ще получи камионът.

Всички камиони са оборудвани с GPS, така че в станцията за миене е сравнително лесно да се проследи в детайли в кои зони са били камионите преди да дойдат в Дания. В случай, че GPS не успее да предаде данни, камионът автоматично ще бъде третиран като камион от „черна зона“.

Втора фаза на обработката

Обратно към практическия пример с полския камион, който вече достигна задната част на измивната станция и това означава, че е време за втората фаза на

обработката. За около 25 минути камионът ще бъде дезинфекциран, докато служител на Danish Safety Wash минава през вътрешността на камиона с фенерче като оглежда критично всеки сантиметър. Целта е да намери място в камиона с останала мръсотия – всяка частица мръсотия може да означава, че камионът не е достатъчно чист и това означава, че ще трябва да бъде изпратен обратно в Германия. Това място, което натрупва и задържа мръсотия трябва да бъде третирано и отстранено, така че повече да не създава условия за натрупване на тор и постеля.

След като шофьорите се върнат в Германия, те могат сами да изберат как да решат проблема. Най-близката автомивка за камиони в Германия е на около 18 км южно, близо до Фленсбург. Обикновено им отнема около 2 до 3 часа, преди да почистят откритата натрупана мръсотия. Датската фирма смята това за един вид услуга, която правят на шофьорите, посочвайки им проблема, за да знаят как да се справят следващия път.

При полския камион от примера датският служител на Safety Wash наистина намира няколко остатъка от оборски тор и мръсотия както вътре в камиона, така и зад щорите отвън. Той ясно показва на водачите какво трябва да се направи, преди камионът да може да продължи. Полските шофьори ще се върнат обратно в Германия, за да решат проблема.

За камиони, идващи от север, от Норвегия или Швеция, както и от ферибота от Германия, се използва подобен подход. Те трябва да докладват на един остров на юг от Копенхаген. Единственото изключение се прави за свине за разплод, идващи от Норвегия на път за континента. Те не спират в Дания и следователно могат да продължат пътя си без измиване и дезинфекция.

Трета фаза за дезинфекция

Ако проверката е наред, следва третата фаза, която основно включва десет минути изчакване, за да позволи на дезинфектанта да свърши работата си, докато шофьорите междуременно могат да изпият още една чаша кафе.

Въз основа на своя маршрут преди пристигането в Дания, камионите могат да получат четири вида сертификати след успешно почистване и дезинфекция. Текстът в сертификата е на датски, английски, немски и полски.

Зеленото съответства на картата за зоните с АЧС и означава, че камионът може да влезе в помещенията на фермата;

Жълто означава, че на камиона е преминал един допълнителен цикъл на вътрешно почистване със сапун и може да влезе във ферма след 12 часа карантина;

Червено означава, че камионът може да влиза във ферми след 48 часа карантина – и цветът съответства на червеното на картата за АЧС – или че прасетата могат да бъдат взети от събирателна станция;

Черното също съответства на картата на АЧС и означава, че е необходим седемдневен карантинен период – или че прасетата трябва да бъдат взети от събирателна станция.

Когато всичко е наред, водачът получава и запечатана чанта с гащеризон и предпазни ботуши за краката. За свинепроизводителя, който ще бъде посетен, запечатаната чанта ще бъде уверение, че шофьорът наистина е проверен и одобрен на границата.

Ограда за предпазване от АЧС

Освен че има строг граничен контрол за камиони за животни, датското правителство също, още през 2019 г., построи дълга 70 км ограда по границата с Германия, за да защити Дания от (заразени) диви свине, влизаци от Германия.

Оградата за защита от диви свине по датската граница. Снимка: Vincent ter Beek

Строителният проект, продължил около 10 месеца, в крайна сметка струва 6 милиона евро. Според датските власти има приблизително 20 „порти“, които позволяват движението и водните пътища да функционират. Там дивите прасета се държат настрана с помощта на миризливи отблъскващи примамки. Освен това за туристите има врати в оградата. Изчислено е, че единствените диви свине в Дания в момента са на юг – популацията се оценява на около 30-40 животни. Самата ограда не беше приветствана от всички местни жители, тъй като на различни места се виждат протестни знаци.

Мъртво диво прасе, изхвърлено на брега в Дания

Въпросът как да се запази Дания свободна от АЧС получи различно измерение през октомври 2019 г. и началото на ноември, когато в крайна сметка 12 мъртви диви свине с неизвестен произход бяха изхвърлени на брега на южния датски остров Æрø. В този случай властите изхвърлят животните в датската екарисажна компания Daqa, без да проверяват за вируса.

Д-р Stig Møllergaard, DVM, главен съветник в Министерството на околната среда и храните на Дания, обясни защо е следвана тази процедура. Той каза: „**Ние тестваме**

всички мъртви и отстреляни диви свине от Дания (където знаем произхода), за да документираме, че Дания е свободна от АЧС. Тестването на животни с неизвестен произход обаче има само академичен интерес и ако резултатът от такъв тест неочаквано се окаже положителен за АЧС, Дания ще трябва да докладва за това на ОИЕ и това ще се счита за датски случай. Ще бъде много трудно да се обясни на света, че това всъщност не е датски случай, а отразява проблем на друга държава.“

Една от мъртвите диви свине, изхвърлени на брега в Æгø. Снимка: Министерство на околната среда и храните, Дания

Поради това новите случаи, които се намират по брега, ще бъдат третираны по подобен начин, каза д-р Мелергаард, тъй като е малко вероятно животните да са датски. „Следователно нямаме намерение да променяме процедурата, дори ако още животни бъдат докарани от морето.“

Животните са открити на различни места по крайбрежието на остров Æгø, където не е обичайно труповете на диви свине да се изхвърлят на брега. В презентация пред Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите на Европейската комисия (SCOPAFF) д-р Møllergaard каза: „Стадото може да е посетило малък остров по крайбрежието на Германия или Полша и да е било уловено от течението и удавено. Или може да е избягало в морето по време на лов.“

Вижте повече за АЧС на страницата на ЦОРХВ:

Нарушаването на биосигурността е основен фактор, допринасящ за избухването на болести

<https://corhv.government.bg/%D0%94-%D0%A0-%D0%9C%D0%90%D0%94%D0%9B%D0%95%D0%9D-%D0%92%D0%90%D0%A1-%D0%98%D0%9B%D0%95%D0%92%D0%90-%D0%98%D0%9D%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%A6%D0%98%D0%AF-%D0%9D%D0%B0%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%B3%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%82%D0%B0-%D0%B5-%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD-n-27-1997>

Актуална информация за заболяването африканска чума по свинете в съседните страни на България и в Европа;

<https://corhv.government.bg/%D0%97%D0%9E%D0%9E%D0%98%D0%9D%D0%96-%D0%94-%D0%A0-%D0%9D%D0%90%D0%94%D0%95%D0%96%D0%94%D0%90-%D0%9B%D0%A3%D0%9A%D0%90%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%90-%D0%9E%D0%9D%D0%A1-%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D0%BB%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%B0%D1%84%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0-n-27-1905>

гр. София, 1618, бул. ”Цар Борис III” № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

Използвана литература и повече подробности:

Keeping ASF at bay at the Danish border; Article by Vincent ter Beek editor of Pig Progress / Topic: Pigs around the world; Pig Progress magazine 15-01-2020 | Health | Health/Nutrition; <https://www.pigprogress.net/health-nutrition/keeping-asf-at-bay-at-the-danish-border/>

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

Както и други материали:

<http://corhv.government.bg/>

<http://corhv.government.bg/?cat=27>

<http://corhv.government.bg/?cat=71>

31.10.2022 г. д-р Мадлен Василева